Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-06-10

Ärende
TN 2020-0100

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2020-08-25, punkt 8

Förslag till yttrande över motion (RS 2019-1170) av Jens Sjöström (S) angående infartsparkeringar

Ärendebeskrivning

Motionären vill att trafiknämnden ges i uppdrag att inventera möjligheter och analysera behov av kollektivtrafiknära infartsparkeringar i regionen samt att ta fram en plan för infartsparkeringsutbyggnad i samarbete med kommunerna.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt motion (RS 2019-1170) av Jens Sjöström (S) angående infartsparkeringar.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionstyrelsens förvaltning.

Förslag och motivering

Motionären påpekar att kollektivtrafikresor är vanligare mera centralt i systemet medan bilen dominerar längre ut i länet. En viktig faktor som påverkar valet av färdmedel är restiden. Bilen är i många fall snabbare än bussen. Eftersom det är svårt att konkurrera med bilen för hela resan menar man att en metod för att skapa kortare restider och vinna över resenärer till kollektivtrafiken är att sikta på kombinerade resor. Där bil i dag är det självklara valet kan möjlighet att byta till kollektivtrafik på ett smidigt sätt vara en bra

möjlighet att korta den del av resan som görs med bil avsevärt. För detta behövs infartsparkeringar. Idag har kommunerna huvudansvaret för att bygga och förvalta infartsparkeringar. Kommunen kan söka medfinansiering via länsplanen samt via medel från Regionens budget. Denna möjlighet till medfinansiering hanteras av trafikförvaltningen. Motionären menar att detta kommunala huvudansvar gör att infartsparkeringar byggs sporadiskt och utan planering. Detta riskerar att hindra bostadsutveckling i kollektivtrafiknära lägen samt att möjligheter till nya infartsparkeringar i lägen där de gör mest nytta inte tas tillvara. För att råda bot på detta föreslår motionären vända på ansvaret samt att infartsparkeringar ses som en del av kollektivtrafiksystemet. Det föreligger önskemål att Region Stockholm ska ta ett aktivt ansvar för infartsparkeringar genom att trafiknämnden ges i uppdrag att inventera möjligheter och analysera behovet av infartsparkeringar i kollektivtrafiknära lägen samt att en plan för infartsparkeringsutbyggnad tas fram i samarbete med kommunerna.

I trafikförvaltningens Riktlinje Infartsparkering (Ri Park) står att läsa: ”Infartsparkeringar är en viktig del i stommen i den regionala kollektivtrafiken och ska möjliggöra ett smidigt byte mellan bil och cykel till kollektivtrafik. Bra utformad, bra lokaliserad, i adekvat omfattning, försedd med korrekta trafikföreskrifter/skyltning och väl skött tillhandahåller infartsparkeringen en god service till kollektivtrafikresenären och utgör ett bra komplement till kollektivtrafiken. Infartsparkering för bil ska främst utgöra ett komplement för de kollektivtrafikresenärer som bor i de delar av länet där kollektivtrafikens resandeunderlag inte är tillräckligt för att erbjuda kollektivtrafik med sådan turtäthet och närhet att det fungerar för resenärens hela resa.”

Infartsparkeringar för bil är inte okomplicerade för kollektivtrafiken, då den i tätbebyggda områden med god tillgång till kollektivtrafik riskerar att få motsatt effekt och istället bidra till en högre bilanvändning genom att resenären föredrar att ta bilen istället för buss till exempelvis pendeltågsstationen. Därmed kan infartsparkeringar leda till ett minskat resenärsunderlag för busslinjer, vilka riskerar att glesas ut. De grupper i samhället som är hänvisade till kollektivtrafiken för sitt resande riskerar att få en sämre service då resandeunderlaget minskar och förutsättningarna för att upprätthålla en god busstrafikservice försämras. Genomförda studier har visat att majoriteten av resenärerna som nyttjar befintliga infartsparkeringar hade valt att cykla eller åkt kollektivt till stationen/hållplatsen om parkeringsmöjligheten inte fanns i samma utsträckning. Endast en mindre del skulle ha tagit bilen hela vägen till målpunkten.

Infartsparkering har länge varit ett gemensamt ansvar för väghållaren/kommunen och kollektivtrafikhuvudmannen. Ett gemensamt ansvar är sällan okomplicerat och det är därför viktigt med en klar och tydlig ansvarsfördelning. Regionen är sällan markägare i de områden som kan vara aktuella för att anlägga nya infartsparkeringar. Det är betydligt vanligare med kommunal mark i dessa lägen, även om förutsättningarna givetvis är olika mellan kommunerna och även varierar från plats till plats. Vidare innehar kommunerna planmonopolet och är därmed ansvariga för hur markanvändningen planeras inom hela sitt geografiska område. Här ska kommunen väga mellan olika intressen, vilket även borde inbegripa ett ansvar för att möjliggöra tillräcklig parkering i kollektivtrafiknära lägen. Kommunen styr även parkeringsförutsättningarna genom de lokala trafikföreskrifterna. Med detta sagt kan konstateras att kommunerna innehar den största delen av de verktyg som behövs för att anlägga infartsparkeringar. Regionen bidrar, genom trafikförvaltningen, med möjlighet till medfinansiering av infartsparkeringar. Ri Park utgör grunden för denna ansvarsfördelning, vad gäller infartsparkeringar som kan erhålla medel från länsplanen respektive Region Stockholm (Regionen).

Trafikförvaltningens mening är att det nuvarande arbetssättet är tillräckligt. Kommunen har den bästa kunskapen om sina kommuninnevånare och dessas önskemål om infartsparkeringar. Genom det kommunala planmonopolet ska kommunen, inom sitt geografiska område, ansvara för markanvändningsplaneringen. Detta inbegriper att sörja för tillräckliga parkeringsmöjligheter för såväl bil som cykel i kollektivtrafiknära lägen. Till anläggandet bidrar Regionen genom att skjuta till medfinansieringsmedel och genom att hantera de statliga medel som kan sökas.

Sara Catoni
Tf. förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ankom
Region Stockholm
2019 -12- 10
Dnr RS 2019-1170

MOTION
2019-12-10

2019:65

Motion av Jens Sjöström (S) angående infartsparkeringar

Stockholmsregionen har som mål att öka andelen resande med kollektivtrafiken. Det finns flera skäl till varför detta är viktigt. För det första krävs klimatsmarta transportlösningar för att regionen ska kunna fortsätta växa hållbart. Ett annat skäl är trängselfrågan. När Stockholm växer ökar trängseln på vägarna. Kollektivtrafiken har långt mer kapacitet än vägtrafiken, särskilt när utrymmet är begränsat närmare regionens centrum.

Det finns ett tydligt samband mellan hur man reser och var i regionen man bor. Kollektivtrafikresor är vanligare mera centralt medan bilen dominerar längre ut i länet. För att öka kollektivtrafikens marknadsandelar i regionen krävs därför ett särskilt fokus på att få människor i kranskommunerna att välja att åka kollektivt.

Det finns flera faktorer som påverkar valet av färdmedel. Den faktor som ofta framhålls som viktigast är restiden. I yttre förort är bilen i många fall snabbare än bussen. Eftersom det är svårt att konkurrera med bilen för hela resan kan en metod för att både skapa kortare restider och vinna över resenärer till kollektivtrafiken vara att sikta på kombinerade resor. För den som bor längre bort från en knutpunkt och där bil i dag är det självklara valet skulle möjlighet att byta till kollektivtrafik på ett smidigt sätt vara en bra möjlighet att korta den del av resan som görs med bil avsevärt. För detta behövs infartsparkeringar.

I mera centrala lägen konkurrerar pendelparkeringar med nybyggnation av bostäder och servicefastigheter som också behöver vara i kollektivtrafiknära lägen. I andra delar finns stora möjligheter, genom en egen inventeringar har vi identifierat möjligheter för cirka 2000 ytterligare platser. Det är för närvarande kommunens ansvar att bygga infartsparkeringar men Region Stockholm (Trafikförvaltningen) kan vara med och finansiera. Då finns det även ett regelverk som kommunerna behöver förhålla sig till. Region Stockholm är dock inte den drivande parten utan kommunerna måste vara den som driver på processen. Det gör att infartsparkeringar byggs sporadiskt utan planering. Risken är att det både hindrar bostadsutveckling i kollektivtrafiknära lägen och att goda möjligheter till nya infartsparkeringar där de gör mest nytta inte tas tillvara.

Socialdemokraterna vill vända på ansvaret. Infartsparkering ska ses som en del av kollektivtrafiksystemet. Vi vill därför att Region Stockholm tar ett aktivt ansvar för att både inventera möjligheter och analysera hur behovet ser ut.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-06-10

Ärende
TN 2020-0100

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Med bakgrund i ovanstående föreslår vi regionfullmäktige besluta

att trafiknämnden ges i uppdrag att inventera möjligheter och analyserar behoven av kollektivtrafiknära infartsparkeringar i regionen samt tar fram en plan för infartsparkeringsutbyggnad i samarbete med kommunerna.

Stockholm den 5 december 2019

Jens Sjöström (S)